

## EBJONITTER

### OPPHAVET?

1. Ebjonim = fattige  
← sentralt begrep i GT: "all lit til JHVH"
2. Ebjon? - en stifter? [lite sannsynlig]

### GRUPPER?

- A. "Nasareerne"  
← ebjonitter = en jødisk sekt (Acta 24,5)
- B. Jødekristendom (66 → Edessa)  
→ ebjonitter: "jødedom med kristent islett"

### + KRISTUS

Messiasforventningens fullendelse:  
større enn enhver profet – inntil et englevesen

### ÷ KRISTUS

- \* ikke av guddommelig natur/vesen
- \* ingen overnaturlig fødsel
- \* Maria og Josef er foreldre
- \* innvidd ved dåpen
- \* inkarnasjon av urmennesket

- **HEBREER-EVANGELIET** 130/Palestina?
  - \* stryker fødselen og unnfangelsen
  - \* ...er "et menneske av mennesker"
  - \* forkaster Paulus
  - \* står ved Matteus (dog revidert) + GT

## ORTODOKSI

### Paulus: 1 Kor 1 + 15; 1 Johannesbrevet

**Ignatius/Antiokia** \*49 → 117/keiser Trajan  
 "...han som **virkelig** led..."  
 "...både kjødelig og åndelig..."  
 "...født og ufødt..."  
 "...av Maria og av Gud..."  
 "...den i kjødet komne Gud..."  
 "...den i menneske åpenbarte Gud..."

### **Polykarp/Smyrna** \*69 → 155 (86år)

- \* doketismen fonetter korsets vitnesbyrd
- \* Markion er Satans førstefødte

### **Justin/Efesus** \*110 Palestina. → 165 Rom

- \* jomfrufødselen (mot jøden Tryfon)
- \* lidelsen er det karakteristiske

### **Ireneus/Lyon** \*120 Lilleasia → 200

"...hos heretikernes mangler alltid setningen: Guds ord er blitt kjød..."  
 "...Gudmennesket..."  
 "...sann Gud og sant menneske..."

### **Tertullian/Kartago** \*150 Kartago → 220?

"...den som ikke har lidt i sannhet, har overhodet ikke lidt - et spøkelse = φαντασμα lider ikke i sannhet, dermed er hele Guds verk kullkastet

NB! "KJØD" ER BEGREP FOR "DET SKAPTE"

## DOKETER

### OPPHAVET?

I bakgrunnen er den hellenistiske kulturens religiøse åndsstrømning "gnostisismen" og dens forskjellige spesifikke spiritualistiske religionsfilosofiske tankebygninger.

### GRUPPER?

Slike som f.eks. gnostikeren Valentinian og hans disipler [Heresi = αἵρεσις = ta hånd om/velge]

### + KRISTUS

- \* Gudsåpenbarer i gnostisk forstand
- \* har brakt frelsende erkjennelse

### ÷ KRISTUS

- \* underkjenner fødselen, lidelsen, døden
- \* ikke kjød - legemet: et tegn/bilde :Fil 2,7
- \* skinnlegeme - φαντασμα fantasma = spøkelse

### **Markion** omkr. 140

- \* ville tilbake til det opprinnelige evangeliet fra en judaisert kirke
- \* skiller GT og NT: GT's 'demiurg' står for øye for øye, etc. - NT's Gud er kjærlighet
- \* utnytter Paulus og avviser GT
- \* bruker Lukasevangeliet, men stryker kp.1-2
- **THOMAS-EVANGELIET** ca 140
- **PETERS-EVANGELIET** ca 150